

Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031.

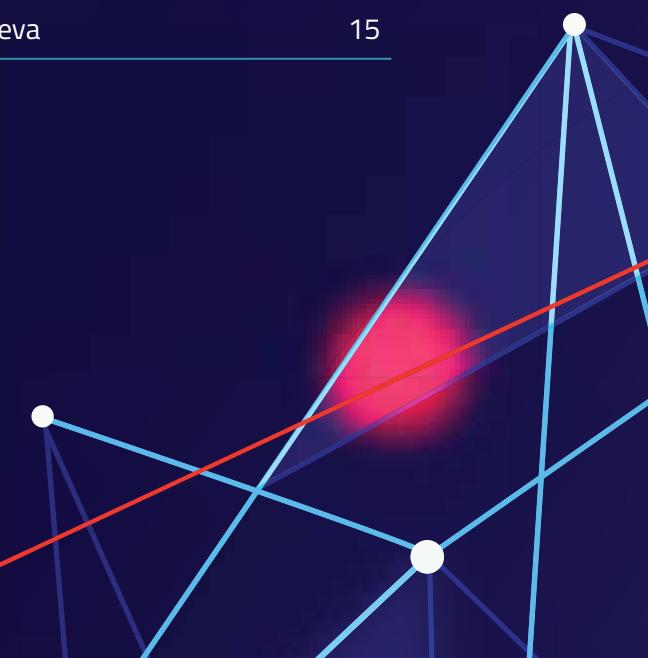
Zagreb, 2025.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. O Ekonomskom institutu, Zagreb	5
3. Ocjena stanja	7
3.1. Područja istraživanja	7
3.2. Publikacije i proizvodi Instituta	9
3.3. Anketa zaposlenika	9
3.4. Analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji: SWOT analiza	11
4. Misija, vizija i vrijednosti	13
4.1. Misija	13
4.2. Vizija	13
4.3. Vrijednosti	13
5. Strateški ciljevi	14
6. Praćenje ostvarenja strateških ciljeva	15

1. Uvod¹

Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031. (dalje u tekstu i: *Strategija razvoja* ili *Strategija*) temeljni je strateški dokument Ekonomskog instituta, Zagreb kojim se određuju njegova misija, vizija i vrijednosti te razvojni ciljevi u sljedećem sedmogodišnjem razdoblju. Navedeni su i ključni pokazatelji kojima će se pratiti ostvarivanje strateških ciljeva.

Detaljniji opis ciljeva i aktivnosti usredotočenih samo na znanstvenu djelatnost bit će naveden u drugom važnom razvojnom dokumentu Instituta, *Strateškom programu znanstvenih istraživanja za razdoblje 2025. – 2027.* Stoga su *Strategija razvoja* i *Strateški program znanstvenih istraživanja* dokumenti koje treba promatrati kao cjelinu u strateškom promišljanju budućeg razvoja Instituta. *Strategija razvoja* daje širi sedmogodišnji okvir razvoja svih ključnih djelatnosti Instituta, a *Strateški program znanstvenih istraživanja* posvećen je usmjeravanju znanstvene djelatnosti u kraćem, trogodišnjem razdoblju koje ujedno odgovara i preostalom vremenu odvijanja Programskog ugovora sklopljenog između Ekonomskog instituta, Zagreb i Ministarstva znanosti, obrazovanja i mlađih za razdoblje od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2027. Programska ugovor utvrđuje četverogodišnje financiranje Instituta iz sredstava državnog proračuna, a ugovor pokriva osnovnu, razvojnu i izvedbenu proračunsku komponentu.

Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031. revidirana je verzija *Strategije razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.* koju je nakon rasprave i pozitivnog mišljenja Znanstvenog vijeća donijela ravnateljica EIZ-a u svibnju 2022. godine. U međuvremenu je došlo do promjene zakonskog okvira te je krajem 2022. godine donesen novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/2022) kojim je određeno da Znanstveno vijeće predlaže Upravnom vijeću misiju i strategiju razvoja znanstvenog instituta, a donosi ih Upravno vijeće. Stoga je nastala potreba usklađivanja procedure usvajanja *Strategije razvoja* s novim zakonskim odredbama.

Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031. predstavlja kontinuitet u strateškom promišljanju razvoja Ekonomskog instituta, Zagreb. Tako se i prethodna verzija dokumenta, *Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.*, oslanjala na raniji temeljni razvojni dokument Instituta, *EIZ 2021.: Okvir razvoja* iz 2011. godine. Pa ipak, nova vremena donijela su nove izazove i potrebu da se ponovo promisli o temeljnim strateškim usmjerenjima u razvoju Instituta. Iako vizija nije značajnije promijenjena u odnosu na prethodni dokument, ciljevi su modificirani kako bi se uskladili s novim gospodarskim

¹ Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a koji imaju rodno značenje, odnose se na jednak način na ženski i muški rod.

i društvenim izazovima te kako bi bolje odražavali ciljeve i prioritete nacionalnih strateških dokumenata. Ciljevi su uskladeni i s općim ciljem treće komponente Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. koja se odnosi na obrazovanje, znanost i istraživanje te popratnim predviđenim nacionalnim reformama i aktivnostima kao i s Programskim ugovorom EIZ-a za razdoblje 2024. – 2027.

Proces izrade izvornog strateškog dokumenta, *Strategije razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.*, obilježila je široka participativnost i otvorenost za ideje i doprinose svih zaposlenika Instituta. Ravnateljica je pokrenula izradu *Strategije razvoja* u siječnju 2021. godine osnivanjem osmočlane radne skupine koju su, osim ravnateljice i pomoćnice ravnateljice za organizacijske i operativne poslove, činili voditelji znanstvenih odjela te predstavnici Znanstvenog vijeća i stručnih službi. Provedena je posebna anketa zaposlenika o stanju i razvoju Instituta čiji su rezultati poslužili za bolje definiranje polazišta, ali i ishodišta za taj strateški dokument. Održano je nekoliko radionica na kojima su ciljano raspravljeni dijelovi *Strategije razvoja* te njezina radna i konačna verzija. Kako bi se *Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.* uskladila s novim zakonskim okvirom, Znanstveno je vijeće imenovalo Povjerenstvo za praćenje i prilagodbu misije, vizije i strategije EIZ-a.

Vjerujemo da će nas ovaj strateški dokument usmjeriti na poduzimanje aktivnosti kojima ćemo ostvariti zacrtane ciljeve na korist šire društvene zajednice.

Nakon rasprave i pozitivnog mišljenja Znanstvenog vijeća, *Strategiju razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031.* donijelo je Upravno vijeće 27. veljače 2025. godine.²

2 *Strategiju razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031.* je na temelju čl. 33. st. 3. toč. 2. i čl. 34. st. 3. toč. 8. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (Narodne novine NN 119/2022) i čl. 24. st. 2. Statuta, usvojilo Upravno vijeće na sjednici održanoj 27. veljače 2025. Usvajanjem ove Strategije, stavlja se izvan snage *Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.*

2. O Ekonomskom institutu, Zagreb

Ekonomski institut, Zagreb osnovan je temeljem Pravilnika o osnivanju Ekonomskog instituta Savske banovine od 23. ožujka 1939. godine sa svrhom prikupljanja i stručne obrade statističkih podataka o gospodarskoj aktivnosti države. Tijekom godina Institut je mijenjao naziv i širio područje rada na znanstvena istraživanja. Od 1952. godine Ekonomski institut, Zagreb djeluje u današnjem obliku. Institut je 1954. godine proglašen ustanovom sa samostalnim financiranjem, a 1956. godine postaje ustanova financirana iz proračuna, s dva naučno-istraživačka sektora. Tijekom 1960-ih godina bavio se istraživanjima gospodarskog sustava, kretanjima u gospodarstvu, ekonomskom politikom Jugoslavije te pitanjima samoupravljanja. Početkom 1990-ih Institut radi na projektima čiji su rezultati bili ključni za donošenje javnih politika u Republici Hrvatskoj.

Nastavljajući 85-godišnju tradiciju, Ekonomski institut, Zagreb danas djeluje kao javni znanstveni institut čija je osnovna zadaća znanstveno i razvojno istraživanje.

Na temelju odredaba Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22) i Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22), EIZ ima status javne znanstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska. EIZ je upisan u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu kao ustanova te u Upisnik znanstvenoistraživačkih organizacija pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske.

U EIZ-u je 19. prosinca 2024. godine bilo zaposleno ukupno 48 radnika – 27 na znanstveno-suradničkim radnim mjestima i 21 u stručnim službama.

Prema Statutu EIZ-a iz 2023. godine, tijela Instituta su Upravno vijeće, ravnatelj, Znanstveno vijeće, Etičko povjerenstvo i Stegovno povjerenstvo koji poslove iz svoje nadležnosti obavljaju prema ovlastima određenima Statutom. Ustrojstvene jedinice Instituta su:

- Ured ravnatelja
- znanstveni odjeli
- stručne službe
- Jedinica za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete.

Sastav, način osnivanja, djelokrug i ovlasti ustrojstvenih jedinica uređuju se Pravilnikom o unutarnjem ustroju, a za ustrojstvenu jedinicu za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete posebno još i Pravilnikom o unutarnjem osiguravanju i unaprjeđivanju kvalitete.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta od 27. ožujka 2024. godine, Ured ravnatelja je ustrojstvena jedinica u kojoj se objedinjuju funkcije uprave i obavlaju poslovi koji se odnose na organizaciju i usklađivanje rada te poslovanja Instituta, kao i poslovi informatičke podrške radu na Institutu. Uredom ravnatelja upravlja ravnatelj Instituta.

Znanstveni rad u Institutu organizira se i obavlja u znanstvenim odjelima:

- Odjel za inovacije, poslovnu ekonomiju i ekonomske sektore
- Odjel za regionalni razvoj
- Odjel za makroekonomiju i međunarodnu ekonomiju
- Odjel za tržište rada i socijalnu politiku.

Stručne službe obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove, a čine ih:

- Ured ravnatelja
- Tajništvo
- Služba finacija i računovodstva
- Služba upravljanja projektima
- Knjižnica i dokumentacija
- Izdavaštvo.

Jedinica za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete zajedno sa Znanstvenim vijećem čini sustav osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete. Sustavom osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete upravlja Znanstveno vijeće, a Jedinica za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete ima tri člana od kojih je jedan član pomoćnik ravnatelja, jedan iz redova zaposlenika koji rade u stručnim službama, a jedan znanstvenik imenovan od strane Znanstvenog vijeća.

Djelatnost Instituta jest znanstvena i stručna djelatnost u polju ekonomije. Znanstvena djelatnost obuhvaća znanstvena i razvojna istraživanja, objavu rezultata tih istraživanja, primjenu rezultata istraživanja za izradu znanstvenih i stručnih podloga za potrebe Republike Hrvatske i hrvatskog gospodarstva, te sustavno unaprjeđivanje znanstvene djelatnosti. Uz osnovnu djelatnost, Institut može obavljati i djelatnosti koje služe obavljanju osnovne djelatnosti, ako su one manjeg opsega ili se uobičajeno obavljaju uz osnovnu djelatnost, osobito:

- znanstveno i stručno ospozobljavanje
- pružanje savjetodavnih usluga
- organiziranje i izvođenje znanstvenih i obrazovnih aktivnosti putem znanstvenih i stručnih skupova, seminara i slično
- izdavanje znanstvenih i stručnih publikacija iz područja djelatnosti Instituta (knjige, periodika, studije i drugo).

Zahvaljujući nepristranosti i kvaliteti znanstvenoistraživačkog rada, Ekonomski institut, Zagreb uživa ugled vodećeg instituta za ekonomska istraživanja u Hrvatskoj.

3. Ocjena stanja

Polazište u izradi *Strategije* jest ocjena postojećeg stanja, i to prema područjima istraživanja kojima se Institut bavi te prema publikacijama i proizvodima Instituta. Korišteni su i rezultati ankete zaposlenika provedene 2021. godine. Rezultat ocjene stanja je analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji, tj. SWOT analiza.

3.1. Područja istraživanja

Znanstvenoistraživački rad u Institutu se provodi u četiri glavna područja koja se odražavaju i na unutarnju organizaciju, odnosno područja interesa odgovarajućih znanstvenih odjela.

U području *Makroekonomija i međunarodna ekonomija* istražuju se makroekonomска kretanja i politika, izvozna konkurentnost, ciklička kretanja, monetarna i fiskalna politika, finansijski sustavi i međunarodni tokovi kapitala te teme iz međunarodne ekonomije. Znanstvenike pritom zanima ukupna nacionalna izvozna konkurentnost, izvozna konkurentnost pojedinih ekonomskega sektora i njihovih glavnih proizvoda te determinante i učinak direktnih stranih investicija na ekonomsku i izvoznu aktivnost.

Područje *Inovacije, poslovna ekonomija i ekonomska sektor* obuhvaća istraživanja u različitim potpodručjima, uključujući hrvatsko gospodarstvo, institucije, inovacije, istraživanje i razvoj, sektore i poduzeća, potrošače, ekonomiku turizma i ekonomiku energetike. Istraživanja su usmjereni na analizu inovativnosti na razini poduzeća, posebno u malim i srednjim poduzećima, kao i na ispitivanje funkcioniranja inovacijskih sustava na nacionalnoj i regionalnoj razini. Gospodarski sektori također su čest predmet istraživanja, s nedavnim naglaskom na gospodarskom značaju kreativnih i kulturnih industrija. Osim

toga, istražuje se internacionalizacija poduzeća u sektoru malih i srednjih poduzeća, posebno onih tvrtki koje ostvaruju visoke stope rasta na domaćem i međunarodnom tržištu. U posljednje vrijeme otvaraju se i istraživačke teme primjene digitalne tehnologije i umjetne inteligencije u poslovnim procesima.

Područje *Socijalna politika i tržište rada* bavi se istraživanjima tržišta rada i kompetencija, zdravlja i blagostanja, mirovinama i starenjem stanovništva te problemima nejednakosti, siromaštva i socijalne politike. U fokusu istraživanja je suvremeno tržište rada u Hrvatskoj, a posebice teme kao što su prelazak iz obrazovanja u svijet rada, karakteristike nezaposlenosti u Hrvatskoj, razlike u plaćama među spolovima, razlike u plaćama u privatnom i javnom sektoru te prelazak iz zaposlenosti u mirovinu. Istražuje se i nerazmjer između ponude i potražnje za specifičnim vještinama. Nadalje, istražuju se i sustavi socijalne politike i njihov utjecaj na blagostanje, siromaštvo i nejednakost, s posebnim naglaskom na usporedbu socijalne politike u Hrvatskoj i Europskoj uniji, odnosno jugoistočnoj Europi. Dodatna tema od istraživačkog interesa je procjena efikasnosti i efektivnosti sustava socijalne politike praćenjem socijalnih pokazatelja, kao i učinaka socijalnih reformi.

Područje *Regionalni razvoj* bavi se istraživanjima regionalnog razvoja i regionalne politike, lokalnog razvoja te ekonomike okoliša. Znanstvenici istražuju ekonomske, društvene i institucionalne, te tehnološke aspekte regionalnog i lokalnog razvoja, bave se mjerjenjem razvijenosti regionalnih i lokalnih jedinica, analizom politika regionalnog i lokalnog razvoja te evaluacijama regionalnih/lokalnih programa, strategija i politika. Poseban naglasak stavlja se na istraživanje utjecaja fiskalne decentralizacije i kapaciteta za obavljanje javnih funkcija. Nadalje, ispituju se i veze između razvoja inovacija, poduzetništva, kreativnosti, održivosti i lokalnog/regionalnog razvoja, te se razmatra uloga pametnih i kreativnih gradova/regija u lokalnom/regionalnom razvoju. U fokusu istraživanja su i politike upravljanja područjima s razvojnim posebnostima, poput otočne razvojne politike. Istražuju se i ekonomski aspekti politike zaštite okoliša, a zastupljene su i teme poput klimatskih promjena, cirkularne ekonomije, zelene i energetske tranzicije te digitalizacije.

Pri izboru istraživačkih tema poštaje se načelo autonomnosti istraživanja, izbora suradnika i diseminacije rezultata istraživanja i potiče otvaranje novih područja istraživanja.

Navedena područja istraživanja sastavni su dio *Strateškog programa znanstvenih istraživanja za razdoblje 2025. – 2027*. Prema rezultatima ankete zaposlenika, u budućnosti će interesi istraživača biti usmjereni na područja istraživanja energetske tranzicije, zelene i plave ekonomije, digitalnog gospodarstva, održivog razvoja, obrazovanja, zdravstva i turizma. Ova područja snažno su podržana i u relevantnim nacionalnim strateškim dokumentima. Nova zapošljavanja znanstvenika i razvoj asistenata bit će usmjereni prema usavršavanju u područjima istraživanja u kojima je Institut razvio prepoznatljivu ekspertizu, kao i prema navedenim novim područjima istraživanja.

3.2. Publikacije i proizvodi Instituta

Osim kroz izvrsnost u znanstvenim istraživanjima, Institut namjerava održavati status društveno relevantne institucije i kroz objavu publikacija i vlastitih proizvoda. Institut redovno objavljuje znanstveni časopis *Croatian Economic Survey*, stručne publikacije *Sektorske analize*, *Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske*³, *Regio-novosti* te *Radne materijale*. Institut izračunava i redovno objavljuje dva originalna indeksa – CEIZ (koincidentni ekonomski pokazatelj) i OVI (indeks online oglasa slobodnih radnih mesta) koji su namijenjeni stručnoj i široj javnosti. Institut periodično objavljuje knjige i studije povezane s provedenim projektima za različite naručitelje te komentare istraživača na relevantna i aktualna društvena i znanstvena pitanja. Institut aktivno potiče suradnju između istraživača i studentske populacije organiziranjem besplatnih radionica za studente te stručne prakse. Institut će u narednom razdoblju nastaviti s aktivnostima koje populariziraju znanost i stvaraju dodatnu vrijednost za šиру javnost te će unaprjeđivati postojeće publikacije i proizvode i po potrebi razvijati nove.

3.3. Anketa zaposlenika

U okviru izrade *Strategije razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.* u svibnju 2021. provedena je anketa svih zaposlenika Instituta. Radna skupina za izradu *Strategije* sastavila je anketne upitnike posebno za znanstvenike i stručne službe koje su anonimno ispunila 22 znanstvenika i 16 djelatnika stručnih službi. Premda je anketa provedena prije više od tri godine, rezultati ankete relevantni su i za revidiranu verziju strategije, koja se odnosi na razdoblje od 2025. do 2031.

Rezultati ankete pokazali su da su zaposlenici Instituta veoma zadovoljni uvjetima rada, tj. raspoloživim radnim prostorom i sredstvima za rad, kao i kvalitetom suradnje između znanstvenika i stručnih službi te protokom informacija vezanih uz projekte. Pozitivno su ocijenjeni i komunikacija zaposlenika i suradnja unutar odjela te mogućnosti dodatnog obrazovanja i usavršavanja. S druge strane, visoka razina zadovoljstva nije izražena kod pitanja povezanih sa zakonodavnim okvirom, što je izvan izravne nadležnosti EIZ-a (primjerice, mogućnost napredovanja unutar stručnih službi), kao i kod pitanja povezanih s unaprjeđenjem međuljudskih odnosa.

Blago pozitivan osjećaj vjernosti EIZ-u kod obje skupine zaposlenika prate nešto slabije iskazani osobni planovi za nastavak rada u EIZ-u. Ipak, ohrabrujući su rezultati koji ukazuju

3 *Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske* objavljuje se u suradnji s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

na visoku spremnost zaposlenika za bavljenje aktivnostima koje doprinose reputaciji EIZ-a i spremnost za uključivanje u opće poslove u EIZ-u.

Elementi vidljivosti EIZ-a (vidljivost u javnosti i prisutnost u medijima, mrežna stranica, newsletter i društvene mreže) općenito su relativno nisko ocijenjeni u pogledu zadovoljstva njihovom kvalitetom, no ipak se smatraju važnima. U kontekstu strateškog planiranja, a s obzirom na česta spominjanja mogućih zakonodavnih promjena koje bi mogle utjecati na Institut, znanstvenicima je postavljeno pitanje o potencijalnom restrukturiranju EIZ-a, pri čemu je većina znanstvenika kao preferiranu opciju odabrala očuvanje samostalnosti. Ako bi spajanje bilo nužno, tada veći dio znanstvenika preferira spajanja s drugim institutima, a njih nešto manje je za spajanje sa sveučilištem.

Većina zaposlenika misli da su se i EIZ i zaposlenici pridržavali vrijednosti Instituta u proteklom razdoblju te da viziju, vrijednosti i strateške ciljeve treba u postojećem ili tek manje prilagođenom obliku zadržati.

Po pitanju znanstvenoistraživačkog rada, znanstvenici smatraju da je potrebno poticati kvalitetu znanstvenih radova umjesto kvantitete te imaju pozitivan stav prema objavi radova na hrvatskom jeziku i posebnim poticajima za radove objavljene u časopisima iz područja ekonomije. Ocjenjujući konkurentnost EIZ-a prema znanstvenom *outputu*, prema mišljenju djelatnika, EIZ je vrlo konkurentan u Hrvatskoj, ali ne i u europskom znanstvenom okruženju. Važnost internacionalizacije za budućnost Instituta ocijenjena je visokom ocjenom, a znanstvenici su uz visoku razinu spremnosti za borave u inozemstvu u znanstvene svrhe, spremni i ustupiti svoje inozemne kontakte u svrhu formaliziranja odnosa između EIZ-a i inozemnih institucija.

Prema radu na projektima znanstvenici općenito imaju pozitivan stav te se uglavnom slažu s tvrdnjom da rad na projektima povećava znanstvenu produktivnost. Prema mišljenju znanstvenika, EIZ bi trebao aktivnije surađivati s nositeljima ekonomске politike. Znanstvenici i istraživači vrlo su zainteresirani za rad na znanstveno-kompetitivnim projektima, projektima Hrvatske zaklade za znanost, znanstvenim projektima inozemnih zaklada, projektima unutar Okvirnog programa EU-a za istraživanja i inovacije (Obzor), ali i za rad na komercijalnim projektima.

3.4. Analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji: SWOT analiza

U SWOT analizi identificirane su vlastite snage i slabosti Ekonomskog instituta, Zagreb te prilike i prijetnje iz vanjskog okruženja. Podloga za izradu SWOT analize bili su rezultati ankete zaposlenika i komentari Radne skupine prilikom izrade *Strategije razvoja EIZ-a za razdoblje 2022. – 2031.* S obzirom na protok vremena, promjene u okruženju i nove uvide, rezultati su dodatno preispitani i nadopunjeni za potrebe *Strategije razvoja EIZ-a za razdoblje 2025. – 2031.*

SNAGE

- znanstvenoistraživački potencijal i motiviranost
- duga tradicija znanstvenoistraživačkog rada
- konkurentan znanstveni *output* na nacionalnoj razini
- primjerena i kvalitetna infrastruktura i sredstva za rad
- postojanje institucionalne i kadrovske podrške za kvalitetan razvoj asistenata
- prepoznatljivost Instituta u pružanju stručne ekspertize iz polja ekonomije
- kvalitetna podrška stručnih službi znanstvenoistraživačkom radu
- velik broj aktivnosti i proizvoda koji pridonose popularizaciji znanosti
- rastuća internacionalizacija znanstvenoistraživačkog rada.

SLABOSTI

- nedovoljna konkurentnost u međunarodnom znanstvenom okruženju
- nedostatan prijenos znanstvenih spoznaja prema nositeljima ekonomskih i javnih politika
- nedovoljno iskorišten potencijal za kontinuirano sudjelovanje u znanstveno-kompetitivnim projektima
- vremenski nesklad institutskih referenci i trenutačne potražnje prilikom prijave novih projekata
- nedovoljna međunarodna umreženost i suradnja
- odlazak iz Instituta kvalitetnih znanstvenika i djelatnika stručnih službi
- nedovoljan broj mladih istraživača.

PRILIKE

- razvoj i poticanje novih područja istraživanja na razini EU-a
- porast potreba za znanstveno utemeljenim rezultatima istraživanja i specifičnim stručnim znanjima kao potpore javnim politikama i poslovnom sektoru
- dostupnost finansijskih sredstava iz programskog financiranja, zaklada, inozemnih fondova i slično za hrvatske istraživače i organizacije
- globalna dostupnost *online* edukacija, otvoreni pristup publikacijama te digitalizacija knjižne građe
- regulatorne promjene koje olakšavaju privlačenje i zapošljavanje inozemnih i izvrsnih istraživača
- uključivanje u mreže s institucijama sličnih i jačih kompetencija
- zakonsko redefiniranje položaja javnih instituta i reorganizacija sustava znanosti u Republici Hrvatskoj.

PRIJETNJE

- smanjena potražnja za nacionalnim znanstvenim istraživanjima iz nekih područja ekonomije
- regulatorna ograničenja u raspolaganju vlastitim projektnim sredstvima uz nepovoljan učinak na motivaciju za rad i znanstvenu konkurentnost
- značajno povećanje administrativnih zahtjeva na stručne službe koje postavljaju prijava i provedba kompetitivnih i tržišnih projekata, ali i nadležna ministarstva
- smanjena ponuda kvalitetnih kandidata sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem ekonomije zainteresiranih za znanstveni rad
- odlazak većeg broja znanstvenika i djelatnika stručnih službi u mirovinu.

4. Misija, vizija i vrijednosti

4.1. Misija

Misija odražava osnovnu djelatnost Instituta.

Institut provodi znanstvena i stručna ekonomski istraživanja primjenjujući najviše akademske standarde čiji se rezultati objavljaju u publikacijama s međunarodnim odjekom i služe kao podloga za informiranu javnu raspravu o relevantnim društvenim pitanjima u Republici Hrvatskoj i šire.

4.2. Vizija

Razvoj Instituta kojem se teži u budućnosti temelji se na viziji o središtu izvrsnosti u europskim razmjerima.

Institut je priznato središte izvrsnosti u ekonomskim istraživanjima koje primjenjuje akademske standarde najboljih europskih istraživačkih institucija.

4.3. Vrijednosti

U svom su se radu u proteklom razdoblju zaposlenici pridržavali vrijednosti kvalitete znanstvenog rada, neovisnosti i nepristranosti u znanstvenom radu, relevantnosti istraživanja, etičnosti i javnosti rada te učinkovitog i racionalnog poslovanja. Stečeni sustav vrijednosti treba zadržati uz njegovanje načela otvorenosti i društvene relevantnosti znanstvenih istraživanja.

Institut će svoje djelovanje temeljiti na načelima otvorene znanosti te vrijednostima kvalitete i društvene relevantnosti znanstvenoistraživačkog rada, neovisnosti i nepristranosti, etičnosti i javnosti rada te na učinkovitom i racionalnom poslovanju.

5. Strateški ciljevi

U razdoblju 2025. – 2031. aktivnosti Instituta bit će usmjereni prema ostvarenju sljedećih šest strateških ciljeva:

1. Povećati broj kvalitetnih znanstvenih radova
2. Intenzivirati rad na kompetitivnim projektima
3. Povećati prepoznatljivost i društvenu relevantnost
4. Ojačati suradnju s gospodarskim okruženjem i nositeljima javnih politika
5. Unaprjeđivati stručna znanja i vještine djelatnika stručnih službi za poslovanje i pružanje primjerene potpore znanstvenom i stručnom radu u digitalnom okružju
6. Poticati otvorenu znanost.

Aktivnosti EIZ-a bit će istovremeno usmjereni ostvarenju ciljeva definiranih *Strategijom razvoja EIZ-a*, ali i ostvarenju strateških ciljeva definiranih u sklopu ugovorene razvojne i izvedbene komponente Programskog ugovora EIZ-a za razdoblje od 2024. do 2027. Strateški ciljevi Programskog ugovora EIZ-a velikim se dijelom, iako ne i u potpunosti, preklapaju s ciljevima definiranim *Strategijom EIZ-a* te posredno njihovo ostvarenje doprinosi ostvarenju šest ciljeva postavljenih *Strategijom EIZ-a*.

6. Praćenje ostvarenja strateških ciljeva

Ostvarenje dugoročnih strateških ciljeva pratit će se putem pokazatelja. Za kraća razdoblja i svaki pojedinačni cilj definirat će se konkretni mjerljivi ishodi, a po potrebi uvoditi i novi pokazatelji ostvarenja strateških ciljeva.

Cilj 1. Povećati broj kvalitetnih znanstvenih radova

- 1.1. Znanstveni radovi objavljeni u časopisima uvedenim u bazu Web of Science
- 1.2. Znanstveni radovi objavljeni u časopisima uvedenim u bazu Scopus, A1 časopisima te međunarodno recenziranim zbornicima za društvene i humanističke znanosti te umjetničko područje
- 1.3. Znanstveni radovi objavljeni u prvom kvartilu (Q1) u časopisima uvedenim u bazu Web of Science i Scopus
- 1.4. Znanstveni radovi objavljeni u časopisima uvedenim u bazu Web of Science i Scopus, A1 časopisima te međunarodno recenziranim zbornicima za društvene i humanističke znanosti u suautorstvu s autorima s afilijacijom inozemne institucije
- 1.5. Znanstveni radovi u časopisima uvedenim u bazu Web of Science i Scopus u području ekonomije
- 1.6. Znanstvenici s *h*-indeksom u bazi Web of Science jednakim ili većim od 5

Cilj 2. Intenzivirati rad na kompetitivnim projektima

- 2.1. Broj uspješnih projektnih prijava na kompetitivne izvore financiranja (ERC, ostali međunarodni programi)⁴
- 2.2. Broj ugovorenih kompetitivnih projekata u kojima je ElZ ugovorna strana
- 2.3. Broj znanstvenika koji sudjeluju u pripremi i provedbi kompetitivnih projekata

4 Pokazatelj mjeri broj uspješnih projektnih prijava za ostvarivanje bespovratnih sredstava, podnesenih na kompetitivne izvore financiranja koji prvenstveno financiraju znanstvene aktivnosti (ne i stručne). Izvori financiranja uključuju nacionalne (financiranje iz programa NPOO, ESIF, HRZZ i slično) i međunarodne natječaje za dodjelu bespovratnih sredstava (ERC/Horizon Europe, Interreg, Erasmus, ESA, NSF USA i dr.). Uspješne prijave definiraju se kao: (a) ugovorene za financiranje ili (b) pozitivno ocijenjene prijave predložene za financiranje, ali nisu financirane zbog nedostatnih sredstava (rezervna lista). Odvojeno će se pratiti projektne prijave na natječaje ERC-a i ostale međunarodne izvore financiranja.

Cilj 3. Povećati prepoznatljivost i društvenu relevantnost

- 3.1. Broj ugovorenih znanstvenoistraživačkih projekata s partnerima iz zemlje i inozemstva
- 3.2. Broj odlaznih/dolaznih mobilnosti
- 3.3. Broj sudjelovanja istraživača na domaćim i međunarodnim znanstvenim konferencijama
- 3.4. Broj sudjelovanja istraživača na domaćim i međunarodnim stručnim skupovima
- 3.5. Broj sudjelovanja istraživača na programima obrazovanja i radionicama
- 3.6. Broj suradnji s drugim organizacijama u cilju podizanja znanstvenih kapaciteta EIZ-a i partnera (mobilnost, konferencije, radionice i sl.)
- 3.7. Broj znanstvenih radova kojima je predmet istraživanja relevantan za hrvatsko gospodarstvo
- 3.8. Broj ostalih aktivnosti popularizacije znanosti (broj objavljenih proizvoda, održanih radionica na EIZ-u i sl.)

Cilj 4. Ojačati suradnju s gospodarskim okruženjem i nositeljima javnih politika

- 4.1. Broj ugovorenih projekata i suradnji s partnerima iz gospodarstva i javnog sektora
- 4.2. Broj prijava na projekte i broj uspostavljenih suradnji u novim područjima istraživanja (energetska, digitalna i klimatska tranzicija itd.)
- 4.3. Broj zaposlenika koji sudjeluju u kreiranju javnih politika (članovi radnih skupina, savjetodavnih tijela i sl.)

Cilj 5. Unaprjeđivati stručna znanja i vještine djelatnika stručnih službi za poslovanje i pružanje primjerene potpore znanstvenom i stručnom radu u digitalnom okružju

- 5.1. Broj pohađanih i održanih edukacija u svrhu jačanja potencijala stručnih službi
- 5.2. Broj pohađanih i održanih edukacija u svrhu jačanja potencijala stručnih službi povezanih s digitalnim kompetencijama
- 5.3. Zadovoljstvo suradnjom stručnih službi i znanstvenika
- 5.4. Broj projektnih prijava koje su ostvarene u suradnji sa stručnim službama

Cilj 6. Poticati otvorenu znanost

- 6.1. Udio radova s otvorenim pristupom u ukupnom broju radova objavljenih u bazi Web of Science, bazi Scopus, A1 časopisima te međunarodno recenziranim zbornicima za društvene i humanističke znanosti te umjetničko područje
- 6.2. Broj provedenih mjera i uvedenih alata za poticanje politike otvorene znanosti.⁵

Provedba *Strategije razvoja* prati se na godišnjoj razini kroz izvještaje ravnatelja ElZ-a koje prema Statutu ravnatelj podnosi Znanstvenom vijeću na mišljenje i Upravnom vijeću na usvajanje.

⁵ Aktivnosti kao što su usvajanje smjernica za otvorenu znanost, organiziranje edukativnih radionica o otvorenoj znanosti, razvoj otvorenih istraživačkih platformi ili alata, podrška istraživačima u dijeljenju podataka te sudjelovanje u inicijativama koje promiču otvorenu znanost.

